

رسالت روحانیون سپاه: تهدیدها و فرصت ها

پدیدآورده (ها) : مرادی

میان رشته ای :: پیام :: بهار 1390 - شماره 105

از 86 تا 91

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/929815>

دانلود شده توسط : مرکز مدیریت حوزه های علمیه-کتابخانه ایت الله بروجردی

تاریخ دانلود : 29/04/1395

مرکز تحقیقات کامپیوتري علوم اسلامي (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پايگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر اين اساس همه حقوق مادي برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پايگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر اين، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت ديجيتالي که حاصل و بر گرفته از اين پايگاه باشد، نيازمند كسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتري علوم اسلامي (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پيگرد قانوني است. به منظور كسب اطلاعات بيشتر به صفحه [قوانين و مقررات](#) استفاده از پايگاه مجلات تخصصي نور مراجعه فرمائيد.

پايگاه مجلات تخصصي نور

رسالت رو حانیون سپاه؛ تهدیدها و فرصت‌ها

در گفت‌و‌گو با معاون محترم امور رو حانیون نمایندگی ولی فقیه در سپاه

جنت‌الاسلام والمسلمین مرادی

پیام: با تشکر از شرکت جنابعالی در این مصاحبه، از نظر جنابعالی رسالت، وظایف و نقش روحانیون در سپاه چیست؟

حجت‌الاسلام مرادی: با توجه به اینکه رسالت و وظیفه روحانیون در سپاه به نقش و وظیفه سپاه پاسداران با انقلاب اسلامی گره خورده است؛ باید گفته شود: همان طور که سپاه از بد و تشکیل به عنوان نهادی رسالت محور در تمام عرصه‌های مورد نیاز انقلاب حضور داشته و تکلیفش را اعم از نظامی، فرهنگی، سیاسی و معنوی انجام داده، حضور و نقش روحانیون محترم در سپاه نیز همین گونه بوده است؛ روحانیون مسئولیت فرماندهی سپاه‌های منطقه‌ای و فرماندهی قرارگاه و لشکر و تیپ و گردان و دفاتر نمایندگی حضرت امام ره و مسئولیت‌های عقیدتی و فرهنگی را عهده‌دار بودند، اما روحانی در هر سطحی که باشد اساسی ترین نقش او، پرداختن به تعمیق معنویت و نشر فرهنگ و معارف اسلامی است و در راستای این مهم شهدای عزیز و بزرگواری از قاطبه روحانیت به قافله شهدا پیوستند و بی‌شک سرمایه و اندوخته گذشته و حال در مسائل فرهنگی و معنوی مرهون این حضور است. امید است این حضور فعال و موثر با وجود روحانیون دلسوز و درآشنا ادامه یابد. اکنون حداقل شرایط برای ورود روحانیون به سپاه داشتن مدرک سطح ۲ حوزه و آمادگی برای انجام سیر خدمتی و هجرت به مناطق مرزی و محروم است. دارا بودن سلامت فکری و جسمی نیز مهم است و طبعاً افراد با امتیاز و علاقه بیشتر اولویت دارند.

پیام: برای افزایش همکاری‌ها و تعاملات با فرماندهی، چه ملاحظاتی باید مورد توجه قرار گیرد؟

حجت‌الاسلام مرادی: در این باره اول باید تشکر بشود از همراهی و درک خوب فرماندهان سپاه در سطوح مختلف؛ چه در آن زمانی که خودشان صد درصد درگیر مسائل عملیاتی و نظامی بودند و چه در زمانی که کار عملیاتی و سخت کمتر شده و در جبهه جنگ نرم وارد شده‌اند که بر اساس روحیه ولایت مداری و ولایت پذیری از توانمندی‌ها و آثار وجودی روحانیون استفاده می‌شود. برداشت من به عنوان فردی که حداقل بیش از نیمی از عمر خدمتگزاری خودم را در مسئولیت‌های تبلیغاتی، عقیدتی و مسئولیت نمایندگی در سطوح مختلف سپاه گذرانده‌ام این است که حوزه نمایندگی با محوریت روحانیون سپاه به صورت ذاتی، وظیفه عميق‌بخشی معنوی و بصیرت‌افزایی سیاسی را عهده‌دار است و در مواردی هم که لازم است بعضی از امور فرهنگی به دیگران واگذار شود باید خطوط فاصلی ترسیم شود که تداخل وظایف صورت نگیرد؛ لذا در مقابل تهدیدات نرم و در مقابل با ناتوی فرهنگی نیز مشارکت و هم افزایی

مطلوبی باید میان روحانیون و فرماندهان برقرار باشد؛ ولی پیشنهاد برای بهبود تعامل و همکاری بیشتر این است که فرماندهان محترم وجود و حضور روحانیون و طلبه‌های جوان را برای مجموعه‌های سپاه یک فرصت بدانند؛ گرچه ممکن است جوان بودن و سوابق سنی و خدمتی روحانیون جدید با سوابق بعضی از آنها (فرماندهان) همخوانی و انطباق نداشته باشد، ولی با توجه به باورهایی که در خصوص منیات مقام معظم رهبری وجود دارد و همگان دل مشغولی و دغدغه‌شان چگونگی تحقق آن است، روحانیون جوان می‌توانند در راستای ترویج و تبلیغ فرهنگ اسلام و انقلاب اسلامی، حفظ و صیانت نسل فعلی سپاه و خصوصاً سربازان و بسیجیان نقش بسیار مؤثری را داشته باشند.

پیام: یکی از راههای مهم اثربخشی روحانیون، حسن معاشرت و تعامل با مسئولان و کارکنان سپاه است. در این زمینه چه نکاتی قابل ذکر است؟

حجت‌الاسلام مرادی: بر مبنای حدیث شریف «العلماء ورثة الانبياء» که واقعاً روحانی به معنی آنچه از عنوانش بر می‌آید رسالتی فراتر از امور و شئون مادی انسان‌ها دارد و این رسالت، همان مرتبه نازله رسالت انبیای الهی است. از مقتضیات مهم این رسالت که در آموزه‌های دینی و سیره نبوی بسیار بررنگ و به صورت برجسته وجود داشته است، حسن خلق و حسن سلوک می‌باشد که برای روحانی بسیار لازم است و بسیار به آن سفارش شده و باید گفت رمز موفقیت انبیای الهی حسن خلق بوده است. بی‌شک روحانی‌ای که از این جهات بی‌بهره باشد، در ایقای نقش اصلی و ذاتی خودش ناکام خواهد بود و برای روحانیون شاغل در مجموعه نهاد مقدس سپاه اهمیت این موضوع مضاعف می‌شود؛ زیرا علاوه بر رسالت ذاتی، وظیفه مهم سازمانی هم محسوب می‌شود و تجربه ثابت کرده است که با ادبیات کلیشه‌ای صرف سازمانی نمی‌شود انتظار موفقیت داشت. درست است که ما به ناچار چیزی به نام رتبه سازمانی را برای بعضی از مسائل حقوقی و سطح‌بندی‌ها به کار می‌بریم؛ اما هیچ چیز نمی‌تواند جای اخلاق خوب روحانی را در تعامل سازمانی بگیرد؛ به همین دلیل، درخواست می‌شود همچون گذشته به شیوه و سیره اسلاف با حسن خلق و حسن معاشرت و روحیه خاکساری و تواضع و حلم و بردازی، اهداف سازمانی و تبلیغی را پیش ببریم. ما نمونه‌هایی همچون شهید عبدالله میثمی و مرحوم ابوترابی داریم که دوست و دشمن شیفته خوی نیکوی آنها بودند. به نظر می‌رسد برای بررسی شیوه‌های رفتاری آنها باید سبک‌های آنها را بازخوانی نمود تا این گونه رفتارها ملکه گردد.

پیام: به نظر جنابعالی چه آسیب‌هایی از نظر مدیریتی متوجه روحانیون سپاه است؟

حاجت‌الاسلام صرادی: تردید نیست که طبقات و صنف‌های اجتماعی هر یک می‌توانند آسیب‌ها و تهدیدات خاص خود را داشته باشند و باید هم به صورت فردی و هم سازمانی ضریب صیانتی افراد را افزایش داد؛ اما موضوع مدیریت امروزه به عنوان یک فن و مهارت شناخته شده و بخشی از آن هم اکتسابی است، بنابراین طبیعی است روحانی عزیزی که به خاطر انجام تکلیف انقلابی و اجتماعی درس و بحث و محیط حوزه را رها می‌کند و وارد عرصه کار فرهنگی و اجرایی می‌شود، انتظار نمی‌رود که مدیریت کلاسیک متعارف را داشته باشد ولی کسی که وارد این وادی می‌شود ناگزیر باید در صدد برآید که با پی‌گیری و مطالعه روش‌ها، مدیریت فرهنگی را فرا بگیرد؛ زیرا روحانی در محدوده مراکز و نواحی و مناطق به عنوان سیاست گذار اصلی مسائل فرهنگی به حساب می‌آید و اگر در این بُعد توان و تجربه کافی نداشته باشد، مجموعه‌ای را دچار رکود می‌کند؛ لذا بعضی از بزرگواران که استعداد ذاتی مدیریت ندارند و در زمینه‌های دیگر مثل تبلیغ و تدریس موفق‌تر هستند پس از ارزیابی‌های خاص متناسب با روحیه و علاقه‌مندی به کارگیری می‌شوند و متقابلاً بعضی در زمینه‌های تدریس و تبلیغ توفیق کمتری دارند و برای کار مدیریتی مستعدتر هستند که پس از شناسایی استعداد آنها متناسب با همان ذوق در سازمان به کار گرفته می‌شوند؛ اما برای سازمان و برای مسئولان محترم نمایندگی قابل قبول نیست که یک شخصیت روحانی به دلیل اشتغالات مدیریتی و اجرایی به کار تبلیغی و کلاس و امامت جماعت و ... -که وظایف ذاتی خودش است- نپردازد، این آسیب است و برای رفع این نقیصه باید قدم برداشت. در تعامل با فرماندهان بحمدالله آسیب قابل ذکری متوجه نیست؛ زیرا هم فرماندهان با روحیه خوب ولایتمداری همراه و هماهنگ هستند و هم قانونمندی و تبیین خطوط فاصل و امثال آن وظایف را روش نموده لذا زمینه‌ای برای آسیب از این نقطه وجود ندارد و حسن تعامل موجود قابل قبول و قابل تحسین است؛ اگر موارد نادری هم باشد جنبه تفاوت سلیقه پیدا می‌کند و قابل حل است.

پیام: با توجه به نوع کار و وظایف روحانیون و اسکان آنها در شهرها و محیط‌های

مختلف چه آسیب‌هایی ممکن است خانواده آنها را تهدید کند؟

حاجت‌الاسلام صرادی: ابتدا باید از خانواده‌های محترم تقدیر و تشکر بشود که می‌توان گفت عمدۀ موفقیت همکاران روحانی مرهون و مدیون رحمات و روحیه هجرت‌پذیری و همراهی خانواده‌ها است و بنابر آنچه در مضامین دینی و روایی آمده، هجرت نوعاً با برکات و ثمرات مفید و مثبت همراه بوده و

هست، خصوصاً وقتی برای انجام وظیفه مقدس تبلیغی و فرهنگی باشد که تأسی به انبیا و اولیای الهی است و همراهی نمودن خانواده‌ها هم رنج و سختی دارد ولی آنچه در این میان مهم است وجود انگیزه و اعتقاد به اهمیت اثر وجودی روحانیون است که خانواده‌ها هم دارای این انگیزه باشند و این را یک وظیفه مقدس بدانند و این مأموریت و هجرت را نوعی مأموریت تحملی و محکومیت ندانند. با این نگاه نتیجه و ثمرة کار شیرین است؛ ولی برای مسئلان هم این وظیفه ضرورت دارد که این مهم را به گونه‌ای علی‌السویه میان همگان تقسیم نمایند که همه نقل و سختی هجرت برای یک عده نباشد و بعضی دیگر همیشه در مراکز و شهرهای برخوردار باشند و بعضی دیگر به حدی در هجرت و مأموریت باشند که خانواده و فرزندانشان به دلیل بعد مسافت و دوری از بستگان دچار مشکل روحی و عاطفی شوند.

پیام: استغال به فعالیت‌های اجرایی بالطبع موجب دوری از محیط و فعالیت‌های علمی می‌شود، تدبیر معاونت برای پیشگیری یا حل پیامدهای منفی این حالت چیست؟ تلاش‌های فردی روحانیون چه نقشی می‌تواند ایفا کند؟

حجت الإسلام مرادی؛ با توجه به گستره و پراکندگی محل مأموریت روحانیون که سراسر کشور است و حتی در نقاط محروم و مرزی ضرورت و نیاز بیشتری وجود دارد، هجرت از محیط‌های علمی مثل قم از لوازم و مقتضیات کار است و اصل بر این است که روحانی با اندوخته‌های علمی لازم وارد عرصه بشود و بعداً برای حفظ طراوت علمی و روزآمدی از ابزار و وسائل و فضاهای مجازی استفاده کند که دچار روزمرگی و یکنواختی نگردد و عمدتاً این موضوع به همت فردی آحاد روحانیون برمی‌گردد؛ چون بسترها لازم برای آموزش‌های غیر حضوری فراهم است و الآن همکاری و تعامل مدیریت محترم حوزه علمیه در این زمینه خوب است؛ علاوه بر اینکه رشته‌های آموزشی متناسب مثل علوم قرآن و حدیث و فقه و مبانی حقوق برای روحانیون لحاظ شده است (البته ضوابط خاص خودش را به عنوان اولویت‌ها دارد) ولی برگزاری دوره‌های آموزش‌های کوتاه مدت و ارسال بعضی نشریات، حداقل اقداماتی است که صورت می‌پذیرد؛ اما این اقدامات کافی نیست، باید متناسب با ابزار و امکانات پیشرفته امروزی ارتقا یابد. باز هم تأکید می‌شود که عزم و همت افراد در این زمینه حرف اول را می‌زنند همان طور که تعداد قابل توجهی از همکاران ضمن انجام هجرت و انجام وظیفه سازمانی توفیقات قابل توجهی برای بالا بردن رتبه تحصیل خود داشته‌اند.

پیام: معاونت امور روحانیون برای ارتقای سطح علمی و کارآیی روحانیون سپاه چه برنامه‌هایی دارد؟

حجت الإسلام مرادی: در سؤال قبلی به این نکته اشاره شد؛ اما به عنوان تکمیل مطلب عرض می‌کنم که نماینده محترم ولی فقیه تأکید و عنایت فراوانی برای موضوع ارتقای تحصیلی دارند و برنامه کلی را در دست اقدام و بی‌گیری دارند که ان شاء الله با این اراده‌ای که وجود دارد موفق هم خواهد بود. طرح این است که با استفاده از ظرفیت‌های خوب موجود و مراکز آموزش در اختیار سپاه و نمایندگی، دروس حوزه با توافق حوزه علمیه در مجتمع شهید محلاتی تدریس شود و مدرک رسمی حوزه داده شود که به لطف الهی هم موفق خواهد شد و ثمرة آن به روحانیون عزیز خواهد رسید، طبعاً با رعایت اولویت‌هایی که افراد بر اساس مأموریت‌پذیری و هجرت خواهند داشت، از این امتیاز استفاده خواهند کرد.

پیام: عملکرد فصلنامه پیام را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ این نشریه در زمینه افزایش آگاهی و کارآیی روحانیون چه نقشی می‌تواند ایفا کند؟

حجت الإسلام مرادی: نشریه پیام از بدو شروع و تولد در فضای آن زمان گرچه از نظر شکلی با وضعیت فعلی متفاوت بود، ولی در زمان خودش پدیده‌ای بود که می‌توان گفت از مدت‌ها پیش روحانیون انتظارش را داشتند؛ اما تدریجاً با تحول و تکثری که در دنیای مطبوعات و نشریات به وجود آمد، مخاطبان نشریه پیام هم توقع پویایی و تحول داشتند که انتظاری بجا بود و لازم بود محقق شود؛ لذا در مقاطعی هم از نظر شکلی و هم از نظر محتوایی تغییراتی داشت که یکی از آن گام‌ها موضوع سردبیری، مدیر مسئولی و ... بود و باید گفت: زمینه قدم‌های بلندتر هم وجود دارد و می‌بایست این بالندگی بیشتر شود آن هم با وجود سرمایه‌های ذی قیمتی که دارد؛ یعنی همه مخاطبان نشریه پیام بازوان علمی و همکاران صمیمی می‌توان با ارتباط متقابل از دانش و تجربه و توانمندی‌های آن بزرگواران استفاده کرد و نشریه پیام هستند که می‌توان با این ظرفیت در موقعیتی قرار دارد که سایرین از آن بپرمند نیستند. ان شاء الله با عزم و اراده دست‌اندرکاران خوش ذوق و تلاشگر بتوانیم بخشی از این استعدادها و تلاش‌های خالصانه روحانیون سپاه را به مرحله بروز و ظهور برسانیم و شعاع آن را توسعه دهیم و انشاء الله سایر روحانیون نیروهای مسلح و جمع عزیزان پیشکسوت (بازنشستگان) و خانواده‌ها را نیز بوشش دهیم و این خدمت به آنها نیز ارائه شود.

پیام: از فرصتی که به ما اختصاص دادید متشکریم.